

8/2017

Lausunto nollatyösopimusten käytön pelisääntöjä selvittävän työryhmän mietintöön

Kirkon työmarkkinalaitoksen mielestä työryhmämietinnön esityksiä ei tule toteuttaa. Esitys ei toteuta työryhmän toimeksiantona olevia tavoitteita nollatuntisopimusten epäkohtien korjaamisesta vaarantamatta työllisyyttä ja työpaikkojen luomista.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK sekä kunnallinen työmarkkinalaitos KT ovat omissa eriävissä mielipiteissään tuonut esille niitä konkreettisia ongelmia, joihin esityksen toteuttaminen johtaisi. Kirkon työmarkkinalaitos yhtyy niihin.

Kirkossa käytetään suhteellisesti paljon tarvittaessa töihin kutsuttavaa työvoimaa. Henkilöstötilastojen mukaan tarvittaessa tulevia työntekijöitä on vuonna 2016 ollut kirkossa yli 3 % henkilöstön kokonaismäärästä. Tarvittaessa tulevien työntekijöiden käyttöön ovat synnä käyttäntön tarpeet. Suuri osa seurakunnista on pieniä työnantajia, joissa erityisesti sijaistyövoiman käytölle on tarvetta, mutta työvoiman tarpeen ennakointi on pääsääntöisesti mahdotonta. Suurin osa tarvittaessa kutsuttavista on toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja osa otetaan määräaikaiseen työsuhteeseen kutakin työrupeamaa varten. Kuitenkin on huomattava, että toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden solmimiseen määräaikaisten työsuhteiden sijaan vaikuttavat osittain puhtaan tekniset syyt: palkanlaskenta- ja muissa henkilöstöhallinnon järjestelmissä on helpompaa hallinnoida samaa henkilöä toiseksi voimassa olevassa työsuhteessa joka kerta uudelleen luotavassa työsuhteessa.

Kirkon työmarkkinalaitos toteaa, että vaikka tarvittaessa työhön kutsuttavien osalta kyse ei ole lukumääräisesti suuresta määrästä henkilöstöä, joustavalla mahdollisuudella tarjota tällaista työtä on vaikutusta työn tarjoamiselle erityisesti alueilla, joilla työnantajakoko on pieni ja muutenkin työtilaisuuksia on tavanomaista vähemmän.

Työryhmän esitys lisäisi työnantajan velvoitteita ja lisäisi epävarmuutta siitä, mitkä nämä velvoitteet tarkalleen ottaen ovat. Kirkon työmarkkinalaitos viittaa tässä erityisesti kiinteitä osa-aikaisia työsopimuksia koskeviin ehdotuksiin, joita ei hallituksen linjausten perusteella olisi tullut sisällyttää esitykseen. Kirkossa on tarvittaessa töihin kutsuttavien työntekijöiden lisäksi paljon toistaiseksi voimassa olevia osa-aikaisia työsuhteita, joissa työaika on kiinteä. Tällaisia on noin 11 % henkilöstöstä. Tällaisia työntekijöitä on niin tunti- kuin kuukausipalkkajärjestelmässä. Näille tarjotaan usein myös lisätyötä tai he ovat voineet sitoutua työsopimuksella lisätyön tekemiseen. Työryhmän esitys johtaisi epävarmuuteen siitä, ovatko vakiintuneet lisätyön tarjoamisperiaatteet lain vastaisia työn tarjoamisen kiertämisyrittäisiä ja voisiko työnantaja joutua niistä taloudelliseen vastuuseen. EK:n ja KT:n eriävissä mielipiteissä on tuotu esille asiaan liittyviä ongelmia, joita ei ole tässä tarpeen toistaa. Kirkon työmarkkinalaitos yhtyy niihin.

Kirkon työmarkkinalaitos pitää käytännön työelämän kannalta ongelmallisina ja myös työryhmän tavoitteiden vastaisina ehdotuksia irtisanomisajan palkan maksamisesta, työnantajan velvoitteesta antaa arvio työajan vaihteluvälistä sekä sen rajoittamista, milloin lisätyön tekemisestä voidaan sopia. Myös näiltä osin Kirkon työmarkkinalaitos viittaa EK:n ja KT:n eriävissä mielipiteissä esitettyihin perusteluihin.

Kirkon työmarkkinalaitos

Lakimies Timo von Boehm